

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง “กระบวนการนำนโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวไปปฏิบัติ : ศึกษา ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนจังหวัดนครนายก” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวของสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระบวนการนำนโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวไปสู่การปฏิบัติ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน รวมทั้งปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการนำนโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวไปสู่การปฏิบัติ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณร่วมกับการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เน้นคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน จำนวน 229 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่จากสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน จังหวัดนครนายก จำนวน 8 คน ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 42-51 ปี สมรสแล้ว มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพเกษตรกร และตำแหน่งในคณะทำงานฯ นาน 3 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นต่อกระบวนการนำนโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวไปปฏิบัติในศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ใน 5 ขั้นตอน ในระดับปานกลาง ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดเวทีประชาคมและการสร้างเครือข่ายครอบครัว การสนับสนุน และการติดตามประเมินผล ส่วนความเห็นต่อการดำเนินงานตามนโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ใน 5 ขั้นตอน มีในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีเครือข่ายการเฝ้าระวัง การจัดกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ การถ่ายทอดความรู้ด้านครอบครัว และการแสวงหาทรัพยากร สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านบุคลากร งบประมาณ และความร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับปานกลางเช่นกัน ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกระบวนการนำนโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวไปปฏิบัติในศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามนโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นายองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล และข้าราชการเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน พบว่า นโยบายส่งเสริมสถาบันครอบครัวที่นำไปปฏิบัติในศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน เป็นนโยบายที่มีความชัดเจน

มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม มีขั้นตอนที่นำไปประยุกต์ใช้ได้ในแต่ละพื้นที่ ส่วนปัญหาอุปสรรคที่พบมากที่สุด คือ งบประมาณมีจำกัด และอัตรากำลังของภาครัฐมีไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ควรมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการปฏิบัติงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนให้มีความชัดเจน ควรจัดทำฐานข้อมูลครอบครัวและศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนให้เป็นระบบ และมีนโยบาย ที่สนับสนุนโครงการศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนให้มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันกับโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว หรือโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครนายก ควรให้ความรู้เกี่ยวแหล่งงบประมาณทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น จัดทำแผนงาน/โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่/อาสาสมัคร ให้มีความรู้ในการติดตามและประสานงาน รวมทั้งส่งเสริมให้คณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัว ในชุมชนจัดตั้งกองทุนพัฒนาครอบครัว และคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ควรแสวงหางบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่เพื่อสนับสนุน จัดทำฐานข้อมูลครอบครัวและแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จัดให้มีผู้ติดต่อประสานงานที่ชัดเจน และมีคณะทำงานย่อย ที่มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน

Abstract

The objective of the study on “Process of Implementing Family Institute Promotion Policy : a study of the Community Family Development Center (FDC), Nakhon Nayok Province” is to study the policy to promote family institutions of the Office of Women's Affairs and Family Development, Ministry of Social Development and Human Security and the implementation of the policy at a family development community level, including problems, obstacles and possible solutions. This is a quantitative cum qualitative study. Data are collected using the questionnaire focusing on 229 working group members at the FDC through simple random sampling. Data are analyzed using SPSS and statistical tools of percentage, mean, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient. Interview was conducted with 8 civil servants and officials from the Office of Women's Affairs and Family Development, officials of the Tambon Administrative Organization, and the working group of the FDC, Nakhon Nayok Province. The result of the study is as follows:

The majority of the samples are female, 42-51 years old, married, with an education below the bachelor's degree level, agricultural workers, with three years working as members of the working group. They give their opinions on the 5-step process of implementing the family institution promotion policy in the FDC. What they consider moderate are communication, workshop organization, community forum organization and family network creation, support, and follow-up and evaluation. With regard to the work carried out under the family institution development policy by the FDC, it is found to be moderate in surveillance network, organization of activities, public relations, dissemination of knowledge on family, and search for resources. With regard to problems and obstacles in the implementation concerning personnel, budget and cooperation, the samples also have a moderate view. The study on the relationship between variables in implementing the policy at the FDC has a statistical significance of .01. The information from the interview with the heads of the Tambon Administrative Organization/Municipality, civil servants and officials working at the FDC show that the family institution promotion policy at the community center is clear with concrete

objectives and targets complete with steps applicable to each area, while the most common problems and obstacles are limited budget and insufficient government workforce.

The study recommends that the Office of Women's Affairs and Family Development clearly set target groups for the FDC to work on, that it develop a database on families and the FDC in a systematic manner and that it have a policy to support the FDC in projects that can be integrated with the Family Love Bonding Project or other local activities. The Nakhon Nayok Provincial Social Development and Human Security Office should provide information on budgetary sources at the central and local levels, prepare plans/training projects to develop the potentials of the officials/volunteers on follow-up and coordination and encourage the working group of the FDC to set up a family development fund. The working group of the FDC should seek budgets from other agencies in the locality to support and develop a family database and work plans in a systematic manner, arrange clear contact points for coordination purposes, and set up sub-working groups with clear roles and functions in the operation.